

การพัฒนาแบบการเรียนการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
Development of a Spelling Instruction Model for Dyslexic students
at Primary Education Level

พัชรินทร์ อินเถื่อน¹ จรีลักษณ์ รัตนพันธ์² อภิรักษ์ อนุษะมาน³ และ สมบูรณ์ อาศิริพจน์⁴
Pacharin Inthuen¹ Jareeluk Rattanapan² Apirak Anamanand³ and Somboon Asirapoj⁴

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช^{1, 2, 3}

โรงเรียนปัญญาภูมิกร⁴

Faculty of Education, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand^{1, 2, 3}

Panya Wittikorn School, Thailand⁴

Corresponding Author, Email: stou2022@hotmail.com¹

Received: 2025-04-01; Revised: 2025-10-30; Accepted: 2025-10-31

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และ 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ร่างรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน (2) การทดลองใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน และ (3) การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน ครูผู้สอนจำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) รูปแบบการสอนสะกดคำ (2) คู่มือการใช้รูปแบบ (3) แผนการจัดการเรียนรู้ (4) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (5) แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงความสนใจในการอ่าน (6) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน (7) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู และ (8) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบวิลคอกซัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (2) แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงความสนใจในการอ่าน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติการทดสอบวิลคอกซัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ลักษณะของผู้เรียน (2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ (3) แนวคิดของรูปแบบ (4) เนื้อหาของรูปแบบ (5) หลักการของรูปแบบ (6) ขั้นตอนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การทบทวนความสามารถเดิม ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความสามารถใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกฝนตนเอง และขั้นตอนที่ 5 การประเมินความสามารถการอ่าน (7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ (8) การวัดและการ

ประเมินผล (9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการศึกษาพบว่า (1) ความสามารถในการอ่านสะกดคำหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความคงทนในการอ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความคงทนในการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 92.77 (3) ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมการแสดงออกถึงความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 80.59 อยู่ในระดับมากที่สุด และช่วงระยะเวลาความสนใจในการทำกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 79.44 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การอ่านสะกดคำ, นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน, รูปแบบการสอน

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop an instructional model for teaching spelling to dyslexic students, and 2) examine the effectiveness of the instructional model for teaching spelling to dyslexic students. This study is research and development, conducted in two phases. Phase 1 involved the development of an instructional model for teaching spelling to dyslexic students, comprising of three steps: (1) drafting the reading spelling instructional model for elementary students with learning disabilities in reading, (2) piloting the reading spelling instructional model for elementary students with reading difficulty, and (3) evaluating the implementation of the reading spelling instructional model for elementary students with learning disabilities in reading. The sample group consists of six dyslexic students, enrolled in the second semester of the 2020 academic year, ten teachers, and six parents, selected through purposive sampling. The research instruments include: (1) the spelling instructional model, (2) the model's user manual, (3) lesson plans, (4) a reading ability test, (5) a reading interest behavior observation form, (6) a student opinion questionnaire, (7) a teacher opinion questionnaire, and (8) a parent interview form. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Wilcoxon signed-rank test, and content analysis. Phase 2 examines the effectiveness of the reading spelling instructional model for students with reading difficulty. The sample group includes six students with reading difficulty, enrolled in the first semester of the 2021 academic year, selected through purposive sampling. The research instruments include: (1) a reading ability test, (2) a reading interest behavior observation form. Data were analyzed using percentage, mean, and Wilcoxon signed-rank test. Phase 2 examines the effectiveness of the reading spelling instructional model for students with reading difficulty. The sample group includes six students with reading difficulty, enrolled in the first semester of the 2021 academic year, selected through purposive sampling. The research instruments include: (1) a reading ability test, (2) a reading interest behavior observation form. Data were analyzed using percentage, mean, and Wilcoxon signed-rank test.

The results showed that 1) the spelling instructional model consisted of 9 components: (1) learner characteristics, (2) the aim of the model, (3) the concept of the model, (4) the content of the model, (5) the principles of the model, and (6) the teaching and learning processes that comprised of 5 steps including: Step 1 Learning preparation, Step 2 Review of

schematic abilities, Step 3 Creation of new abilities, Step 4 Self-training, Step 5 Assessment of reading ability, (7) Learning media and resources, (8) Measurement and Evaluation, and (9) Parent Participation, and; 2) The effectiveness of the spelling instruction model for dyslexic students was demonstrated through the following key findings. (1) After the implementation of the model, The post-instruction spelling ability of the sample group was significantly higher than the set criteria at the .05 statistical level. (2) The retention of reading ability among the sample group was 92.77 %, and (3) The students' interest in reading, based on behavior expressing interest, was at 80.59%, categorized as very high, while the duration of attention during activities was 79.44%, also categorized as very high.

Keywords: Spelling, Dyslexic Students, Instructional Model

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรค 2 กำหนดให้การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ต้องได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (พรบ.การศึกษาแห่งชาติ, 2542) การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มนี้ควรมีรูปแบบที่เหมาะสม เน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเต็มตามความสามารถ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้

เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีหลายประเภท หนึ่งในนั้นคือเด็กที่มีสติปัญญาในระดับปกติหรือสูงกว่าปกติ แต่ประสบปัญหาด้านการเรียนรู้ (learning disabilities) เด็กกลุ่มนี้มักเผชิญความยากลำบากในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าศักยภาพ ทั้งที่มีความสามารถทางสติปัญญาปกติ ครูผู้สอนหลายคนยังขาดความเข้าใจและเทคนิควิธีสอนที่จะช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ได้อย่างเหมาะสม (ดารณี ศักดิ์ศิริผล, 2549) สถิติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปีการศึกษา 2563 มีนักเรียน 355,954 คน ปี 2564 มี 354,076 คน และปี 2565 มี 306,261 คน โดยนักเรียนชายมีจำนวนมากกว่านักเรียนหญิง ปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านเป็นปัญหาที่พบบ่อยที่สุด โดยประมาณร้อยละ 50 ของกลุ่มเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้เป็นประเภทปัญหาด้านการอ่าน และร้อยละ 20 ของนักเรียนประถมศึกษาที่มีความเสี่ยงที่จะมีปัญหาการอ่าน (Spafford & Grosser, 2005) ลักษณะปัญหาการอ่านมีความแตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น การประมวลผลเสียง การรับรู้โครงสร้างภาษา และความจำระยะสั้น (Siegel, 2003) นักเรียนกลุ่มนี้อาจจำตัวอักษรไม่ได้ อ่านคำแบบสลับตัวอักษร หรืออ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย (ผดุง อารยะวิญญู, 2544) การสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านควรเน้นการเสริมสร้างความสามารถทางการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสหลายช่องทาง เช่น การฟัง การมองเห็น และการสัมผัส ซึ่งช่วยให้เด็กรับและประมวลผลข้อมูลเข้าสู่ความจำได้ดีขึ้น (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) วิธีการนี้สอดคล้องกับแนวคิดพหุสัมผัส (Multisensory Approach) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสหลายทาง ได้แก่ การมองเห็น การฟัง การเคลื่อนไหว และการสัมผัส เพื่อกระตุ้นความสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนอ่าน (จรีลักษณ์ จีรวินบูลย์, 2545) นอกจากนี้ การสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Approach) ยังเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ทั้งสองแนวคิดสามารถบูรณาการเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำอย่างมีประสิทธิภาพ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542; จรีลักษณ์ จีรวินบูลย์, 2545)

จากปัญหาและความต้องการของเด็กกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน

Joyce and Weil (2004) กล่าวว่า หลักการพัฒนารูปแบบการสอน มีดังนี้ 1. รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ 2. เมื่อพัฒนารูปแบบการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายจะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 3. การพัฒนารูปแบบการสอน อาจออกแบบให้ใช้ได้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ 4. การพัฒนารูปแบบการสอน จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุดแต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้พิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแต่ก็อาจได้ผลสำเร็จลดน้อยลงไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านแบบโฟนิกส์

Vacca (1995) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ มี 2 รูปแบบคือ การสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics หรือ Implicit Phonics) โดยการจำแนก หรือแยกแยะ การสอนแบบนี้ผู้เรียนจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรจากคำทั้งคำก่อน เช่น การสอนอักษรคู่ที่ออกเสียงเดียวกัน เช่น คำว่า “shell” “dash” มีเสียงคล้ายกันคือ sh การสอนแบบโฟนิกส์ แบบที่สอง คือการสอน โฟนิกส์แบบสร้างคำ (Synthetic Phonics หรือ Explicit Phonics) ผู้เรียนจะเรียนรู้การออกเสียงจากการสร้างคำของตัวอักษรแต่ละตัวที่นำมาประสมกัน ผู้สอนจะแสดงในระดับต้นให้ผู้เรียนได้ทราบตัวอักษรตัวหนึ่ง ๆ แทนด้วยเสียงใดบ้าง เช่น b อ่านว่า / b / a อ่านว่า / æ / t อ่านว่า / t / เมื่อนำมาประสมกันอ่านว่า “bat” สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2545) ได้อธิบายว่าวิธีการสอนแบบ โฟนิกส์ (Phonics) มี 2 ลักษณะ คือ 1) สอนเสียงสระและเสียงพยัญชนะทีละเสียง และนำเสียงเหล่านั้นมาประสมกันเป็นคำ 2) สอนเป็นคำ แล้วนำคำนั้น ๆ มาวิเคราะห์ว่าประกอบด้วยเสียงสระและพยัญชนะใดบ้างและมีรูปร่างอย่างไร รูปและเสียงสระ พยัญชนะนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร วิธีโฟนิกส์ จะนำกฎทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการสร้างคำ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพหุสัมผัส

MacKay (2006) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้พหุสัมผัส หรือประสาทสัมผัสหลายด้าน เป็นการช่วยให้เด็กเพิ่มช่องทางการรับรู้ข้อมูลได้มากขึ้น และช่วยให้เด็กนำข้อมูลไปใช้ในโอกาสอื่นๆ จนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพหุสัมผัส ยังเป็นวิธีที่คำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคนที่มีการเรียนรู้ หรือการรับรู้ข้อมูลที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดังนั้นหากการเรียนการสอนใช้กิจกรรมพหุสัมผัส จะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสที่ตนเองถนัด เพื่อรับรู้ข้อมูลได้ดีอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับหลักฐานการวิจัยมากมายที่สนับสนุนการสอนด้วยวิธีพหุสัมผัส

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้หมายถึง นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งทำให้นักเรียนมีปัญหาทางด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ มีความผิดปกติทางสมองซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของนักเรียนซึ่งมีปัญหาดังกล่าว ไม่ได้มีสาเหตุมาจากภาวะบกพร่องทางด้านร่างกาย การมองเห็น การได้ยิน ความบกพร่องทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้

Eysenck & Arnold (1972) กล่าวว่า ความคงทนในการจำ (Retention) เป็นสิ่งตรงกันข้ามกับการลืม ซึ่งจะเป็นอะไรก็ได้ที่ยังคงเหลืออยู่ในความจำ ความคงทนนี้เป็น 1 ในกระบวนการจำ 4 กระบวนการคือ การจำ (Memory) ความคงทนในการจำ (Retention) การระลึก (Recall) และการจำแบบรู้จัก (Recognition) ระยะเวลาของความคงทนในการจำอาจจำได้เพียงวินาทีเดียว หลายวัน และเป็นปีก็ได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสนใจในการเรียน

Maslow (1970) กล่าวว่า การสร้างความสนใจในการเรียน ครูควร คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ 1. พยายามที่จะตอบสนองความต้องการขั้นต่ำ เช่น จัดบรรยากาศการเรียนที่ ผ่อนปรนให้ความสนใจนักเรียนให้การยอมรับนักเรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่ต้องแข่งกับตนเอง ลดการเปรียบเทียบกับผู้อื่น 2. กระตุ้นให้มีการพัฒนาความสามารถ เช่น จัดสภาพการเรียนให้กระตุ้นความพยายามของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ไม่ลงโทษเมื่อทำการบ้านหรือทำการสอนไม่ได้ 3. จัดประสบการณ์การเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จเพื่อกระตุ้น ให้นักเรียนรู้จักตั้งความหวังที่ตรงกับความเป็นจริง คาดหวังความสำเร็จและความรู้สึกเกี่ยวกับ ตนเองในทางบวก 4. คำนึงถึงผลเสียของการแข่งขัน แม้การแข่งขันจะเป็นสิ่งจำเป็นในปัจจุบันแต่สภาพการณ์ในการเรียนไม่ควรให้เกิดการแข่งขันอย่างมากมาย เพราะนักเรียนจะไม่มีการ ช่วยเหลือกันและกัน ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ จะมีนักเรียนเพียง 2-3 คนเท่านั้น ที่จะประสบความสำเร็จ พยายามให้นักเรียนแข่งกับตนเอง ใช้การแข่งขันเพียงเพื่อความสนุกเท่านั้น มิใช่เพื่อเอาชนะ 5. ให้ความช่วยเหลือนักเรียนบางคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ 6. กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้เพราะรู้สึกอยากเรียนด้วยตนเอง ไม่ใช่จากสิ่งล่อตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนมีความสนใจในสิ่งต่างๆ อยู่แล้ว ถ้าจัดสภาพภายในชั้นเรียนให้ เหมาะสมก็จะสามารถเร้าความสนใจซึ่งเป็นผู้ใช้เครื่องล่อด้วยตนเอง 7. กระตุ้นให้เกิดความสนใจโดยใช้เครื่องล่อใจต่างๆ การเรียนโดยให้นักเรียนมีความสนใจด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญและพึงประสงค์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ

โสภิตา สุขสำราญ (2564) กล่าวว่า ความหมายของการอ่านสะกดคำคือการอ่านออกเสียงเริ่มจากการแจกลูก สะกดคำ อ่านโดยนำพยัญชนะทั้ง 44 ตัว ผสมกับสระไปตามลำดับของสระจนครบทุกตัว จนพัฒนาถึงการอ่านพยัญชนะผสมสระและตัวสะกดในมาตราตัวสะกดในมาตราต่างๆ จากการอ่านออกเสียง สะกดคำมาเป็นการอ่านเป็นคำการอ่านจะต้องอ่านสะกดด้วยเสียงที่ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนหาก ผิดซ้ำหรือนานๆ ที่ฝึกจะทำให้ผู้เรียนเบื่อและไม่สนใจการฝึก หากฝึกเร็วเกินไปหรือข้ามขั้นตอนใด ขั้นตอนหนึ่งอาจทำให้ผู้เรียนอ่านสะกดคำไม่รู้เรื่องจนทำให้การฝึกสะกดคำของผู้เรียนล่าช้าไปอีก จน ทำให้ผู้เรียนอ่านสะกดคำเป็นความไม่มั่นใจในการฝึกอ่านสะกดคำ

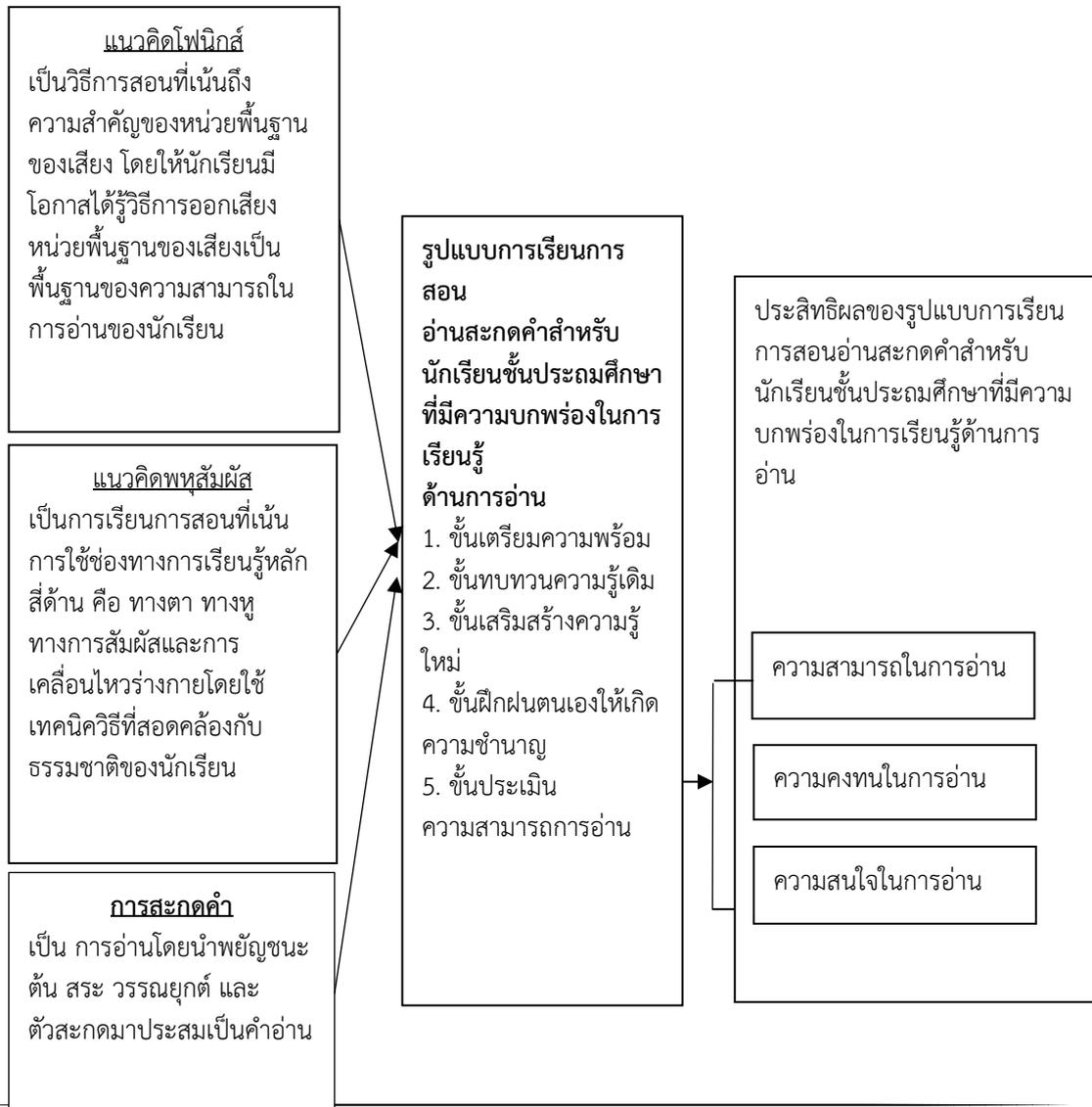
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โชติกา เหมือนอ่อน (2563) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการทำงานของทุกภาคส่วนเข้ามา มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามาเชื่อมความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ปกครองกันเอง

ผู้ปกครองและโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและร่วมกันจัดหรือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาเด็ก จัดกิจกรรมร่วมกับเด็กเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียน และที่บ้าน ทำให้เด็กเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ เด็กได้เสมอเมื่อมีโอกาส

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การพัฒนารูปแบบการสอนควรมีพื้นฐานจากทฤษฎีและหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม สามารถทดลองใช้งานจริง และปรับปรุงได้ตามผลการประเมิน (Joyce & Weil, 2004) สำหรับการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แนวคิดสำคัญที่สามารถนำมาบูรณาการได้คือ การสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Approach) ซึ่งมีทั้งการสอนแบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics) และการสอนแบบสร้างคำ (Synthetic Phonics) เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียง (Vacca, 1995; ผดุง อารยะวิญญู, 2545) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้เด็กได้รับการสนับสนุนทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเด็กได้อย่างครบวงจร (โชติกา เหมือนอุ้น, 2563) ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรผสมแนวคิดโฟนิกส์และพหุสัมพันธ์ควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจ ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการด้านอื่น อ่านสระ พยัญชนะ ไม่ได้ อ่านตกหล่น อ่านข้ามคำ อ่านคำที่ประสมสระไม่ได้ อ่านออกเสียงคำ อ่านสะกดคำและอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ มีความสนใจในการเรียนน้อย สมาธิสั้น ไม่ชอบอ่านหนังสือที่มีตัวอักษรมาก ๆ

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการด้านอื่น อ่านสระ พยัญชนะ ไม่ได้ อ่านตกหล่น อ่านข้ามคำ อ่านคำที่ประสมสระไม่ได้ อ่านออกเสียงคำ อ่านสะกดคำและอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ มีความสนใจในการเรียนน้อย สมาธิสั้น ไม่ชอบอ่านหนังสือที่มีตัวอักษรมาก ๆ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนกลุ่มที่มีผลการคัดกรองความบกพร่องในการเรียนรู้ ผู้เรียนที่ผ่านการคัดกรองการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยแบบคัดกรองการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปรับปรุง แล้วส่งต่อไปให้แพทย์วินิจฉัยและแพทย์ลงความเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ซึ่งมีใบประวัติประจำตัวคนพิการ หรือใบรับรองแพทย์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ (1) รูปแบบการสอนสะกดคำ (2) คู่มือการใช้รูปแบบ (3) แผนการจัดการเรียนรู้ (4) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (5) แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงความสนใจในการอ่าน (6) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน (7) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู และ (8) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (2) แบบสังเกตพฤติกรรมแสดงความสนใจในการอ่าน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการอ่าน ความสนใจในการอ่าน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย

รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีองค์ประกอบดังนี้

1. ลักษณะผู้เรียน มีลักษณะความบกพร่องในด้านการอ่าน ความบกพร่องที่พบในผู้เรียนคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการด้านอื่น อ่านสระ พยัญชนะ ไม่ได้ อ่านตกหล่น อ่านข้ามคำ อ่านคำที่ประสมสระไม่ได้ อ่านออกเสียงคำ อ่านสะกดคำและอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ มีความสนใจในการเรียนน้อย สมาธิสั้น ไม่ชอบอ่านหนังสือที่มีตัวอักษรมาก ๆ

2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ความสนใจในการอ่านและความคงทนในการเรียนรู้

3. แนวคิดของรูปแบบ แนวคิดการสอนแบบโฟนิกส์ แนวคิดพหุสัมผัส และการอ่านสะกดคำ

4. เนื้อหาของรูปแบบ การอ่านสะกดคำ และการอ่านออกเสียง

5. หลักการของรูปแบบ การให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนโดยให้เรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายทางจะช่วยให้เด็กนักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน การให้นักเรียน มีโอกาสได้รู้วิธีการออกเสียงหน่วยพื้นฐานของเสียงเป็นพื้นฐานของความสามารถในการอ่านของนักเรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้วิธีการที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนกลุ่มนี้คือ ช่วงกิจกรรมค่อนข้างสั้น ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ผึกทักษะเดิมซ้ำๆ เน้นบรรยากาศความเป็นกันเองสนุกสนาน และกระบวนการอ่านสะกดคำมีกระบวนการต่อไปนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การทบทวนความสามารถเดิม 3) การสร้างความสามารถใหม่ 4)การฝึกฝนตนเอง 5) การประเมินความสามารถการอ่าน

1) ขั้นตอนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การทบทวนความสามารถเดิม ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความสามารถใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกฝนตนเอง ขั้นตอนที่ 5 การประเมินความสามารถการอ่าน

2) สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีลักษณะ เป็นสื่อและใบงานที่หลากหลาย เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การวัดและการประเมินผล เป็นการวัดความสามารถในการอ่านสะกดคำ อ่านออกเสียง วัดความคงทนในการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านสะกดคำการอ่านออกเสียง และวัดความสนใจในการอ่าน

4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติจริง ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนดูแลเรื่องการเรียน การทำการบ้าน แบบฝึกหัด หรืองานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน การสอนทบทวนการสอนเสริมเมื่ออยู่บ้าน

ประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการศึกษาพบว่า

1) ความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนการเรียน และหลังการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2) ความคงทนในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน คนที่ 1 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.31 คนที่ 2 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 95.83 คนที่ 3 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.59 คนที่ 4 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 91.67 คนที่ 5 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.00 คนที่ 6 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.31 เฉลี่ย 6 คน มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.77

3) ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในภาพรวม ร้อยละ 80.59 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกบ่อยที่สุด คือ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการอ่าน ร้อยละ 85.11 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ร้อยละ 80.95 อยู่ในระดับมากที่สุด และการเอาใจใส่จดจ่อขณะอ่าน ร้อยละ 80.35 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีช่วงความสนใจในการทำกิจกรรมการอ่าน การเรียนรู้ในขั้นที่ 1 เฉลี่ย 7.13 นาที คิดเป็นร้อยละ 71.30 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในขั้นที่ 2 เฉลี่ย 20.43 นาที คิดเป็นร้อยละ 81.72 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในขั้นที่ 3 เฉลี่ย 20.28 นาที คิดเป็นร้อยละ 81.12 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในขั้นที่ 4 เฉลี่ย 23.61 นาที คิดเป็นร้อยละ 78.70 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในขั้นที่ 5 เฉลี่ย 23.90 นาที คิดเป็นร้อยละ 79.66 อยู่ในระดับมากที่สุด ช่วงความสนใจในการทำกิจกรรมในภาพรวม เฉลี่ย 95.33 นาที คิดเป็นร้อยละ 79.44 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า พบว่ามีองค์ประกอบทั้งหมด 9 องค์ประกอบ 1) ลักษณะผู้เรียน 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) แนวคิดของรูปแบบ 4) เนื้อหาของรูปแบบ 5) หลักการของรูปแบบ 6) ขั้นตอนการเรียนการสอน 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและการประเมินผล และ 9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนการเรียน และหลังการเรียน โดยใช้รูปแบบรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีความสามารถในการอ่านหลังเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงความสนใจในการอ่านทั้ง 5 พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการพัฒนารูปแบบการสอนนั้นผู้วิจัยจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน โดยการศึกษาหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบให้สอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการเรียนการสอน แล้วจึงนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่มี คุณภาพสูงสุด อีกทั้งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อนำมากำหนดกรอบของการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้มีปัญหาและความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการสอบถามความคิดเห็นของครูได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนดังนี้

“กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย แต่ละขั้นตอนน่าสนใจ ทำให้เด็กไม่เบื่อค่ะ”

“เป็นรูปแบบการสอนที่ดี นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน มีสื่อที่นักเรียนสามารถฝึกฝนด้วยตนเองอย่างหลากหลายและเหมาะสม”

“เป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาทักษะการอ่านที่คงทน และมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสื่อที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมชัดเจน”

“สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกัน และกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียนดีค่ะ”

“เป็นการสอนที่ดี มีลำดับการนำเสนอที่ดี มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน”

“เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านได้มีพัฒนาการที่สูงขึ้นโดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นแผนการสอนที่ดี มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย”

“รูปแบบของการจัดกิจกรรมน่าสนใจ และมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์และตัวชี้วัด เห็นควรว่าใช้สอนนักเรียนกลุ่มนี้ได้เป็นอย่างดี ขั้นตอนการสอนน่าสนใจ และการใช้สื่อการสอนที่มีความน่าสนใจหลากหลายจึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น”

“เป็นรูปแบบการสอนการจัดกิจกรรมน่าสนใจ ครอบคลุมเนื้อหาสาระ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีกิจกรรมที่หลากหลายกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน”

“รูปแบบการสอนที่ดี มีลำดับขั้นตอนการสอนที่เริ่มให้นักเรียนเรียนรู้จากง่ายไปยาก และมีขั้นตอนที่ชัดเจน นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติ มีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม”

“เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี เหมาะกับวัยผู้เรียน และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านการอ่านของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การวัดประเมินผลได้สอดคล้องกับการออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ที่คงทน”

นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมที่โรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน เข้าร่วมประชุมกับครูประจำชั้น และทำความเข้าใจกับอาการบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียน และร่วมวางแผนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน และความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน การเข้าร่วมเครือข่ายของผู้ปกครองระดับชั้นเรียน เพื่อปรึกษาหารือ เรื่องการเรียน และการเข้าร่วมประชุมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อวางแผนและหาแนวทางให้ความช่วยเหลือตามลักษณะความบกพร่องของนักเรียน

ด้านการมีส่วนร่วมที่บ้าน ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนเมื่ออยู่บ้าน โดยผู้ปกครองดูแลช่วยเหลือเรื่องการอ่าน การทำการบ้านที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำจากโรงเรียน การสอนเสริม พาเด็กอ่านบททวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว การพูดคุยถึงปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน การพูดคุยสนทนาถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียน การเสริมแรงให้กำลังใจแก่นักเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เป็นการจัดกิจกรรมการสอนที่ทำให้นักเรียนอ่านคำได้ โดยเริ่มจากคำง่าย ๆ มีการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ บ่อย ๆ นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เมื่อกลับถึงบ้าน ผู้ปกครองสามารถที่สอนบททวนให้แก่ นักเรียน มีการใช้สื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน ทำให้นักเรียนเริ่มอ่านได้

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด มีเวลาดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการทบทวนบทเรียนของนักเรียนได้ และสามารถส่งเสริมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างดี

จากข้อคิดเห็นของครูและของผู้ปกครองนักเรียนแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอน มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้สามารถอ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิธร จันทมฤก (2554, น. 42) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ โดยศึกษา สภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้นจำเป็นต้องได้รับการประเมินประสิทธิภาพว่าสามารถทำให้เด็กบรรลุ วัตถุประสงค์หรือไม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (2004) ได้เสนอหลักการพัฒนารูปแบบการสอนไว้ดังนี้ 1) รูปแบบการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ 2) เมื่อพัฒนารูปแบบการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายจะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 3) การพัฒนารูปแบบการสอน อาจออกแบบให้ใช้ได้ใช้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ 4) การพัฒนารูปแบบการสอน จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้

โดยสรุป การพัฒนารูปแบบการสอนนี้สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน (ศศิธร จันทมฤก, 2554; Joyce & Weil, 2004) ว่ารูปแบบการสอนต้องมีพื้นฐานทฤษฎีรองรับ มีการประเมินและปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้และประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนการเรียนและหลังการเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมีลำดับขั้นตอนการสอนเริ่มจากง่ายไปยาก หลักการของรูปแบบที่เน้นให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนโดยให้เรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายทางช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน การให้นักเรียนมีโอกาสได้รู้วิธีการออกเสียงหน่วยพื้นฐานของเสียงเป็นพื้นฐานของความสามารถในการอ่านของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2555) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถอ่านและเขียนคำตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้วิธี P - Lips ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี P-Lips อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี P-Lips อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี P-Lips อยู่ในระดับสูงขึ้นไป และ ความสามารถเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี P-Lips อยู่ในระดับสูงขึ้นไป และยังสอดคล้องกับ สุไพเราะ ลีลามณี (2553) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยผสมผสาน วิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi - Sensory Approach) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 6 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัส อยู่ในระดับดีมาก และความสามารถในการอ่านคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัส สูงขึ้น ส่วนแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัส อยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ศิริญา สังข์โกมล (2553) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบฝึกเทคนิคโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านหมอ (เต็รราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 1 ห้อง จำนวน 26 คน เลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่า 0.6711 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.11 และมีความสามารถในการอ่านและเขียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ความคงทนในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ความคงทนในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน คนที่ 1 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.31 คนที่ 2 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 95.83 คนที่ 3 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.59 คนที่ 4 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 91.67 คนที่ 5 มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.00 คนที่ 6 มีความ

คงทนในการอ่านร้อยละ 92.31 เฉลี่ย 6 คน มีความคงทนในการอ่านร้อยละ 92.77 เป็นเพราะรูปแบบการสอนอ่าน สะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่จัดกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ อย่างมีความหมายทำให้นักเรียนสามารถจดจำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ได้ดี กิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นคำเดิมซ้ำๆ แต่มีการฝึกทักษะหลากหลายรูปแบบ หลากหลายกิจกรรมและเป็นการฝึก ซ้ำ ทวน จึงทำให้นักเรียนจำและอ่านคำนั้นได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ญัฐพล คงวิจิตร (2561) ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้แนวคิดของกาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าความคงทนในการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีคะแนนความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศุภชญา ศุภเมธากร (2563) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการจำและความคงทนในการจำพยัญชนะไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่องสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ความคงทนในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบคะแนนสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีระยะห่าง 2 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทดสอบครั้งที่ 2 สูงกว่าทดสอบครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (sig = .014, t = 2.762*) และยังสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ โยธิน (2554) ได้ศึกษาผลการพัฒนาศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยการบูรณาการ แนวคิดพหุสัมผัสและ แนวคิดภาษาแบบธรรมชาติภายใต้พื้นฐาน การเรียนรวมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ความสนใจ และความคงทน ในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีมาก 4 คน ระดับดี จำนวน 3 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2)นักเรียนมีความสนใจในการเรียนระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนมีความคงทนในการอ่าน

ความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในภาพรวม ร้อยละ 80.59 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกบ่อยที่สุด คือ ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการอ่าน ร้อยละ 85.11 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ร้อยละ 80.95 อยู่ในระดับมากที่สุด และการเอาใจใส่จดจ่อขณะอ่าน ร้อยละ 80.35 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีช่วงความสนใจในการทำกิจกรรมการอ่าน การเรียนรู้ในชั้นที่ 1 เฉลี่ย 7.13 นาที คิดเป็นร้อยละ 71.30 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในชั้นที่ 2 เฉลี่ย 20.43 นาที คิดเป็นร้อยละ 81.72 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในชั้นที่ 3 เฉลี่ย 20.28 นาที คิดเป็นร้อยละ 81.12 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในชั้นที่ 4 เฉลี่ย 23.61 นาที คิดเป็นร้อยละ 78.70 อยู่ในระดับมากที่สุด การเรียนรู้ในชั้นที่ 5 เฉลี่ย 23.90 นาที คิดเป็นร้อยละ 79.66 อยู่ในระดับมากที่สุด ช่วงความสนใจในการทำกิจกรรมในภาพรวม เฉลี่ย 95.33 นาที คิดเป็นร้อยละ 79.44 อยู่ในระดับ มาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้วิธีการที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนกลุ่มนี้คือ ช่วงกิจกรรมค่อนข้างสั้น ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ฝึกทักษะเดิมซ้ำๆ เน้นบรรยากาศความเป็นกันเอง สนุกสนาน และกระบวนการอ่านสะกดคำมีกระบวนการต่อไปนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการสอน ดังนี้

“คุณครูสอนให้อ่านสะกดคำได้ง่าย มีคอมพิวเตอร์ให้ฝึกอ่านสะกดคำตาม ไม่น่าเบื่อ ผมอยากให้คุณครูมาสอนบ่อยๆ”

“ผมชอบให้ครูสอนอ่านทีละคำ เพราะทำให้หนูอ่านตามได้ และผมชอบที่ครูให้ฝึกอ่านตามคอมพิวเตอร์ เพราะหนูอ่านได้ซ้ำได้หลายๆ ครั้ง”

“ผมอ่านไม่ค่อยได้ แต่คุณครูสอนให้อ่านสะกดคำตามทีละคำ และให้ผมอ่านบ่อยๆ และผมก็ได้ร้องเพลงก่อนที่จะเรียน ทำให้ผมสนุกและอ่านได้”

“ผมชอบที่คุณครูร้องเพลงก่อนที่จะเริ่มให้อ่านสะกดคำ เพราะผมอ่านไม่ค่อยได้ และผมชอบที่สุดตอนที่คุณครูให้ผมฝึกอ่านเอง แล้วกลับมาอ่านให้คุณครูฟังอีกครั้ง”

“หนูรู้สึกสนุกเวลาที่ได้เรียนแบบนี้เพราะคุณครูจะให้ร้องเพลงและสอนให้สะกดทีละคำ และเป็นคำที่ไม่ยาก และให้ผมฝึกอ่านกับคอมพิวเตอร์ ถ้าหนูยังอ่านไม่ได้หนูก็กลับมาฟังแล้วอ่านตามใหม่ได้อีกรอบ”

“หนูชอบที่คุณครูร้องเพลง พาหนูอ่านสะกดคำจากคำง่ายๆ เพราะหนูจำสระไม่ค่อยได้ และคุณครูมีเวลาให้หนูได้ฝึกอ่าน แล้วให้หนูกลับมาอ่านให้คุณครูฟังอีกครั้ง บางคำที่หนูอ่านไม่ได้หนูก็จะกลับไปถามคุณครูใหม่ หนูอยากให้คุณครูมาสอนอีก”

ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจและชื่นชอบในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ โยคีณ (2554) ได้ศึกษาผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยการบูรณาการ แนวคิดพหุสัมผัสและ แนวคิดภาษาแบบธรรมชาติภายใต้พื้นฐาน การเรียนรวมเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ความสนใจ และความคงทน ในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยอยู่ในระดับดีมาก 4 คน ระดับดี จำนวน 3 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีความสนใจในการเรียนระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนมีความคงทนในการอ่าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ สอนตัว (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทย และความสนใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยและความสนใจ ในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ 84.99/77.68 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสนใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยสรุป รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำที่บูรณาการแนวคิดโฟนิกส์และพหุสัมผัส สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านสะกดคำ ความคงทนในการอ่าน และความสนใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่ยั่งยืนสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

ประการแรก ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนการเรียนและหลังการเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน สูงขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนการสอนที่เริ่มต้นจากง่ายไปยาก มีการฝึกฝนอยู่บ่อยๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้จดจำในเรื่องที่เรียนผ่านมา มีการใช้สื่อการเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วงกิจกรรมค่อนข้างสั้น ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ฝึกทักษะเดิมซ้ำๆ เน้นบรรยากาศความเป็นกันเองสนุกสนาน

ประการที่สอง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเด็กในกลุ่มนี้มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการดูแลเอาใจใส่มากกว่าเด็กปกติ เพราะลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะต้อง ฝึกซ้ำ ย้ำทวน ในเนื้อหาหรือสิ่งที่เรียนมา ผู้ปกครองต้องใช้เวลาและให้ความสำคัญในการสอนเสริมเพิ่มเติมหลังจากที่เด็กกลับบ้าน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยเห็นว่ากระบวนการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของโรงเรียนแต่ละแห่งต้องมีเครื่องมือและกระบวนการที่มีการคัดกรองและการวินิจฉัยจากแพทย์เพื่อยืนยันว่านักเรียนมีความบกพร่องทางการเรียนรู้จริงๆ ไม่ใช่แค่มีการคัดกรองจากแบบคัดกรองเท่านั้น

สรุป

สรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีองค์ประกอบดังนี้ 9 องค์ประกอบดังนี้ 1. ลักษณะผู้เรียน มีลักษณะความบกพร่องในการอ่าน ความบกพร่องที่พบในผู้เรียนคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการด้านอื่น อ่านสระ พยัญชนะ ไม่ได้ อ่านตกหล่น อ่านข้ามคำ อ่านคำที่ประสมสระไม่ได้ อ่านออกเสียงคำ อ่านสะกดคำและอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ มีความสนใจในการเรียนน้อย สมาธิสั้น ไม่ชอบอ่านหนังสือที่มีตัวอักษร มาก ๆ 2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ความสนใจในการอ่าน และความคงทนในการเรียนรู้ 3. แนวคิดของรูปแบบ แนวคิดการสอนแบบโฟนิกส์ แนวคิดพหุสัมผัส และการอ่านสะกดคำ 4. เนื้อหาของรูปแบบ การอ่านสะกดคำ และการอ่านออกเสียง 5. หลักการของรูปแบบ การให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนโดยให้เรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายทางจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน การให้นักเรียน มีโอกาสได้รู้วิธีการออกเสียงหน่วยพื้นฐานของเสียงเป็นพื้นฐานของความสามารถในการอ่านของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้วิธีการที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนกลุ่มนี้คือ ช่วงกิจกรรมค่อนข้างสั้น ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ผีกทักษะเดิมซ้ำๆ เน้นบรรยากาศความเป็นกันเองสนุกสนาน และกระบวนการอ่านสะกดคำมีกระบวนการต่อไปนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6.ขั้นตอนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การทบทวนความสามารถเดิม ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความสามารถใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกฝนตนเอง ขั้นตอนที่ 5 การประเมินความสามารถการอ่าน 7.สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีลักษณะ เป็นสื่อและใบงานที่หลากหลาย เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 8. การวัดและการประเมินผล เป็นการวัดความสามารถในการอ่านสะกดคำ อ่านออกเสียง วัดความคงทนในการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านสะกดคำการอ่านออกเสียง และวัดความสนใจในการอ่าน 9. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติจริง ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนดูแลเรื่องการเรียน การทำการบ้าน แบบฝึกหัดหรืองานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน การสอนทบทวนการสอนเสริมเมื่ออยู่บ้าน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ด้านความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนการเรียน และหลังการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 อยู่ในระดับมากกว่าร้อยละ 80 ด้านความคงทนในการอ่านของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน อยู่ในระดับมาก ด้านความสนใจในการอ่านของนักเรียนที่ เรียนตามรูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการสอนอ่านสะกดคำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ก่อนที่จะจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ และครูผู้สอนควรนำผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านมาใช้ในการปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยและติดตามในระยะยาว สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพื่อจะได้เห็นผลของการเปลี่ยนของเด็กในแต่ละช่วงของการพัฒนาการมากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยในเชิงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ระหว่างนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นเดียวกัน

2.3 ควรมีการวิจัยในเชิงพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2.4 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีภูมิหลังของผู้ปกครองแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

จรีลักษณ์ จิริวิบูลย์. (2545). *การพัฒนาแบบการเรียนการสอนอ่านสำหรับระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้ด้านการอ่านตามแนวคิดพุทธสัมพันธ์และแนวคิดสื่อกลางการสอน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉวีวรรณ โยคิน. (2553). *การศึกษาการเรียนรวม*. ค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2568, จาก <http://61.19.246.216/~nkedu2/?name=webboard &file=read&id=177>

โชติกา เหมือนอ่อน. (2563). *การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ณัฐพล คงวิจิตร. (2562). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคงทนในการเรียนไวยากรณ์ ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้แนวคิดของกาเย่สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2549). *การพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้* (ดุชนิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2555). *การพัฒนาความสามารถอ่านและเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้วิธี P - Lips*. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). แวนแก้ว.ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผดุง อารยะวิญญู. (2544). *เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). แวนแก้ว.

พรบ.การศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา.

ศศิธร จันทมฤก. (2554). *การพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์และวัฏจักรการสืบสอบหาความรู้เพื่อเสริมสร้างจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กอนุบาล สุพรรณบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

- ศิรินยา สังข์โกลม. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและเขียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบฝึกเทคนิคโฟนิกส์ (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภัชญา ศุภเมธากร. (2564). การพัฒนาความสามารถในการจำและความคงทนในการจำพยัญชนะไทยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยจินตภาพกับการเล่าเรื่อง สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย สุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุไพรมา ลีลามณี. (2553). ศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi-Sensory Approach). สุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
- ศรีนคริน ทรวีโรดม.
- โสภิตา สุขสำราญ. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้แบบเอ็กซ์พลซิทีที่มีต่อความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนอุดมธรรมคุณ จังหวัดสุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). สถิติการศึกษาพิเศษ: นักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2563-2565. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ.
- Joyce, B., & Weil, M., & Calhoun, E. (2004). *Models of teaching* (7th ed.). Pearson Education.
- Vacca, J.A. & Others. (1995). *Reading and learning to read*. New York; Harper Collins College Publishers.
- MacKay, Neil. (2006). *Removing Dyslexia as A Barrier to Achievement* (2nd ed.). Wakefield: SEN Marketing.
- Eysenck, J., Arnold, W., and Meili, R. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. Search Press.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. Harper and Row.
- Spafford, C., & Grosser, G. (2005). *Reading difficulties in primary education: Assessment and intervention strategies*. New York, NY: Routledge.
- Siegel, L. S. (2003). *Assessing children's reading difficulties* (3rd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.